ara.cat

Cap a una història global dels Pirineus

La tercera edició del Congrés Internacional d'Història dels Pirineus té com a objectiu aprofundir en aspectes poc coneguts de la recerca històrica i descobrir els treballs fets en els darrers anys

S.F. ANDORRA LA VELLA | ACTUALITZADA EL 20/11/2016 11:43

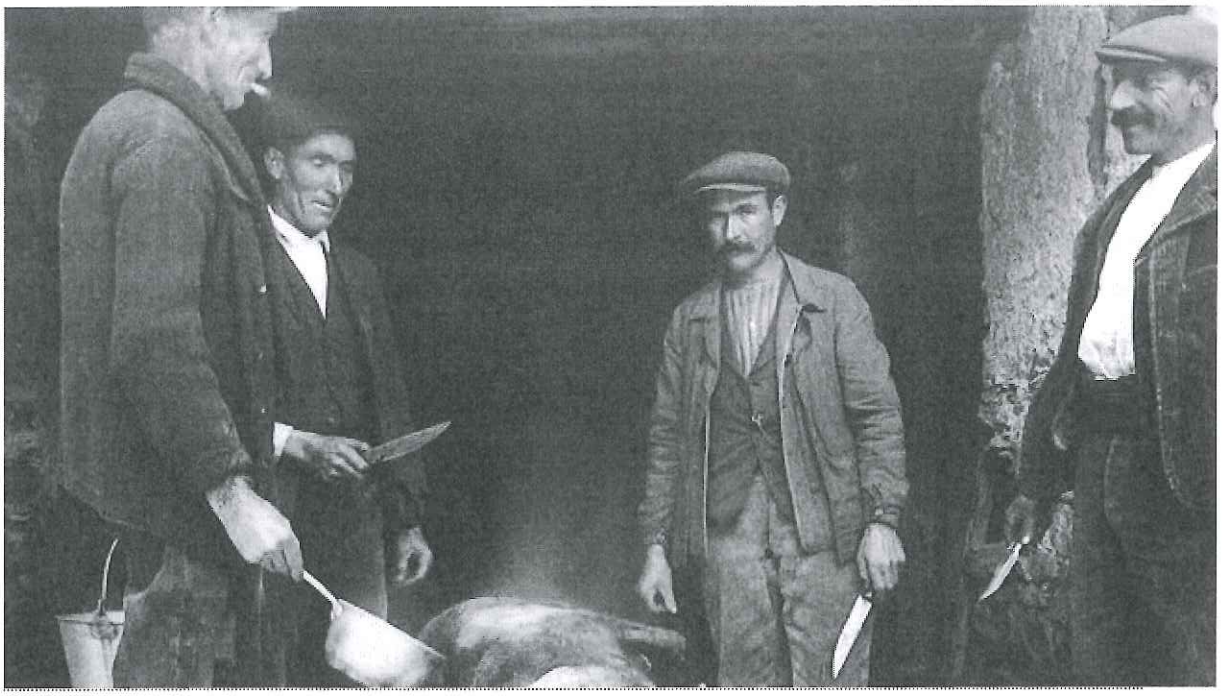

Arxiu Comarcal de l'Alt Urgell / Fons Plandolit

Aquest mes de juny arriba la tercera edició del Congrés Internacional d'Història dels Pirineus. La nova edició neix amb la voluntat de continuar amb la tasca de divulgació feta pels congressos anteriors celebrats a Cervera (1988) i Girona (1998).

L'historiador urgellenc Carles Gascón és un dels promotors del Congrés que analitza com ha avançat la historiografia pirinenca en aquests 19 anys. Una trobada d'experts i amants de la història que ha de copsar, en primer lloc, quina ha estat l'evolució de la historiografia del Pirineu, amb quines publicacions es compten i quines aportacions rellevants s'han editat en aquest temps. Gascón explica com ha augmentat l'interès pel Pirineu, amb una aparició més rellevant de publicacions i tesis vinculades a aquest territori. En part, això és a causa d'un esgotament de les investigacions sobre altres indrets que ha fet que hi hagi hagut una obertura cap a altres temes de recerca, perquè fins ara al Pirineu aquesta havia estat escassa i "força limitada en part a causa de la llunyania dels centres universitaris", explica.

La distància dels centres universitaris a aquest territori ha estat en part complementada per l'impuls fet pel centre de la UNED amb investigadors que han pogut desenvolupar treballs i investigacions sobre aspectes concrets. "Fins ara realment l'interès demostrat per les universitats ha estat força limitat", diu Gascón, que assenyala que hi ha hagut un increment de la recerca arqueològica, de l'activitat dels centres universitaris i de recerca que ha propiciat l'intercanvi d'idees. En aquest sentit, per exemple, destaca el paper que pot tenir el país per fer de frontissa entre els dos cantons dels vessants del Pirineu. Precisament, va ser la UNED la universitat que va impulsar les primeres trobades on es va plantejar recuperar l'esperit d'aquests congressos internacionals d'història.

Sobre el que va aportar la celebració dels dos congressos anteriors, s'hi compta per exemple, qüestions sobre la relació humana dels dos costats del Pirineu, que actualment defensa que es troba molt assumida però que "quan es van convocar aquests congressos no ho estava tant", explica. Una de les qüestions que el darrer congrés va aclarir va ser a partir d'una comunicació d'Albert Villaró, on va documentar com l'antiga Catedral de la Seu d'Urgell plantejava el seu origen en el mateix indret on està ara, i no pas a Castellciutat, que és on es pensava que hauria estat.

S'esperen noves aportacions en aquesta tercera edició del Congrés Internacional d'Història dels Pirineus, com aquelles que puguin donar un coneixement global de la història d'aquest territori. "Si pot ser, no puntual i no fragmentat", amb vista a una proposta futura i molt ambiciosa: veure editada una història del Pirineu. El motiu del perquè això no s'ha fet fins ara, segons Gascón, rau que "la història sempre s'ha fet des dels centres de poder, tenim història de Catalunya, tenim història del Llenguadoc, de Navarra, històries parcials però ens faltaria una història dels Pirineus, de la mateixa manera que tenim una història dels Alps".

La història contemporània relacionada amb la guerra civil i tot allò que va venir després sempre ha estat un tema poc tractat, explica Gascón, "segurament per aspectes més relacionats que no tenen a veure amb la mateixa historiografia". Però després, altres aspectes, com el segle XVIII, també han estat poc tractats tot i ser "un moment molt interessant de creixement, d'una nova dinàmica de construccions". A més, l'època antiga va en relació amb la intensitat dels treballs arqueològics, i precisament "al Pirineu sempre ha costat aquest tipus de recerques".

I del que pugui deixar i del que pugui donar aquest congrés en depenen per exemple

qüestions com la "promoció del territori, el discurs, allò que volem ser amb l'especificitat del Pirineu perquè es puguin crear nous productes turístics i de serveis vinculats al patrimoni". Gascón conclou que "si ens interessa promocionar el romànic, que millor que promocionar-lo des d'aquí", perquè la sensibilitat de fer-ho des de casa dista molt de les programacions i els plans estratègics que es puguin fer a centenars de quilòmetres i a més, conclou, "per no parlar de l'autoestima que reinverteix en el desenvolupament del territori".